Faaborg-Midtfyn kommune

Ydelseskatalog 2023

Synsrådgivningen

www.ckv.rsyd.dk

Region Syddanmark

Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi
Syn

Synsrådgivningen

Voksne

Synsrådgivningens brugere er først og fremmest borgere, der har en varig øjenlidelse og ser mindre end 6/18 målt på det bedste øje med den bedste optik, eller borgere som har et synsfelt, der er mindre end 20 grader.
Før Synsrådgivningens rehabiliteringsindsats begynder, rekvireres øjendiagnose og synsstyrke hos øjenlæge og optiker. I samtale med borgeren afdækkes kompensationsbehovene i forhold til muligheder og begrænsninger. I samarbejde med borgeren lægges en plan for gennemførelse af rehabiliteringsindsatsen.
Mange øjenlidelser er progredierende, og borgerne er derfor med mellemrum i kontakt med Synsrådgivningen, idet der opstår andre og nye kompensationsbehov i takt med den forringede synsevne.

Børn og unge

Rådgivning og vejledning samt undervisning af børn retter sig først og fremmest mod de børn og unge, der er tilmeldt Synsregistret, der varetages af Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik, og som er beskrevet i Lov om social service § 153 stk. 4.
Børnene og deres familier er kendt af Synsrådgivningens konsulenter fra børnene er små, og til de forlader skolesystemet. Konsulenterne opnår således et grundigt kendskab til barnets livsvilkår og potentialer, og dette sammen med en stor synsfaglig viden er grundlaget for konsulentens vurdering af behovet for konkret indsats i forhold til barnet / den unge i forskellige situationer.
I kraft af det grundige kendskab til børnene er det naturligt, at synskonsulenten ofte bliver den koordinerende person i forhold til barnet/familien og andre fagpersoner.

Personalet i Synsrådgivningen

Personalet er sammensat af specialister inden for optik, lys og synspædagogik. Optikerne har alle en videreuddannelse inden for specialoptik f.eks. via master eller videreuddannelse inden for neuropædagogik. It-konsulenterne er videreuddannet inden for syn og IKT. Med udgangspunkt i at give borgeren et samlet og helhedsorientret tilbud om rehabilitering, løfter vi opgaverne i et tværfagligt samarbejde mellem optiker, synskonsulent, it-konsulent og lysspecialist.
Konsulenterne har alle en pædagogisk grunduddannelse svarende til den aldersgruppe af borgere de arbejder med. Derudover har de en synsfaglig

videreuddannelse af ca. et års varighed, som er både praktisk og teoretisk baseret. Konsulenterne deltager i kurser og konferencer, hvor de til stadighed udvikler deres viden sammen med andre synskonsulenter fra det øvrige land. Endvidere er der landsdækkende netkonferencer, hvor synskonsulenterne erfaringsudveksler.
Synskonsulenterne arbejder i et synsfagligt miljø, hvor der er mange forskellige faggrupper ansat, alle med specialer inden for syn, f.eks. har vi synskonsulenter der besidder særlig viden indenfor områderne

- alvorlig synsnedsættelse og erhvervet hjerneskade
- alvorlig synsnedsættelse og hørenedsættelse / døvhed
- alvorlig synsnedsættelse og psykisk udviklingshæmning

Den store gruppe af borgere, som rammes af en alvorlig og progredierende øjenlidelse, og som bruger synsrådgivningen, er borgere over 70 år. Synskonsulenterne, der arbejder på voksenområdet, har derfor en særlig viden om ældrepædagogik.

Ydelser pr. 07.02.2023. Blå og røde ydelser kan tilkøbes ad hoc.

Basisydelse - Abonnement

S 0a Foreløbig sagsudredning - indbentning af øjenoplysninger i børnesager (50% af SO) 1

S 4 Brailleundervisning (eneundervisning) 2

S 5 Undervisning i mobility (eneundervisning) 3

S 9 Vejledning/rådgivning og undervisning af småbørn med alvorlige varige synsnedsættelser, deres forældre og nære pårørende, samt specialrådgivning af fagprofessionelle der har kontakt med barnet. 4

S10 Vejledning/rådgivning og undervisning af skolebørn med alvorlige varige synsnedsættelser og deres forældre - samt specialrådgivning til børnenes lærere og andre fagprofessionelle 12

S11 Vejledning af og specialrådgivning til forældre, lærere og pædagoger til børn og unge med multiple funktionsnedsættelser og alvorlig synsnedsættelse 17

S12 Vejledning/rådgivning og undervisning af unge med alvorlige varige synsnedsættelser 20

S13 Specialrådgivning, afprøvning og levering af svagsynsoptik til mennesker der har en varig øjenlidelse 22

S14 Specialrådgivning og levering af optik til mennesker med medicinsk-optisk definerede varige øjenlidelser 24

S15 Specialrådgivning om og levering af øjenproteser 26

S16 Afprøvning, instruktion og levering af informationsteknologiske hjælpemidler til blinde og svagsynede 28

S 0 Forberedende sagsudredning

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne Lov om Social Service
Målgruppe	Mennesker med en synsnedsættelse
Henvisning/henvendelse	Kommunen, borgeren, pårørende, andre, øjenlæger og optikere
Formål	Formålet er at afklare om personen tilhører personkredsen af mennesker med svagsyn og blindhed og at kunne afdække deres behov for hjælp og kompensationsmuligheder
Indhold	Indhentning af øjenlægelige oplysninger Indhentning af optiske oplysninger Samtale med borgeren om funktionsniveau og ressourcer Evt. konkret afdækning og udredning af borgerens synsevner
Hvor	Som oftest kontaktes borgeren pr. telefon for en foreløbig afklaring af behov og ressourcer. Af og til er det dog nødvendigt med indkald til optikundersøgelse eller det er nødvendigt med et besøg i hjemmet af synskonsulent for at screene for synsstyrke og afklare behov og ressourcer.
Ventetider	
Værd at vide	Udredningen er nødvendig før andre synsydelser kan iværksættes.

S 0 Foreløbig sagsudredning - indbentning af øjenoplysninger i børnesager (50% af SO)

S 4 Brailleundervisning (eneundervisning)

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 929 af 25/08/2011)
Målgruppe	Blinde borgere der ikke længere har adgang til det skrevne ord og som har brug for og lyst til at tilegne sig punktskrift
Henvisning/henvendelse	Borgeren selv, pårørende, andre
Formål	At den blinde borger tilegner sig Braille, så der åbnes mulighed for at fastholde et skriftsprog. At kunne læse og skrive ved hjælp af punktskrift som erstatning for sortskrift og kunne bruge punkt til afmærkning i dagligdagen.
Indhold	• Viden om og øvelse i genkendelse af punkttegn • Øvelse i taktil ordgenkendelse • Viden om brug af forkortelser • Viden om øvelse i læsestrategier • Viden om at anvende Perkinsmaskine eller it-baseret punktudstyr
Hvor	
Ventetider	1-3 måneder
Værd at vide	Undervisningen tilrettelægges under hensyntagen til den enkelte borger med hensyn til tid og sted. F.eks. hvis man er erhvervsaktiv, kan undervisningen lægges uden for arbejdstiden.

S 5 Undervisning i mobility (eneundervisning)

Lovgrundlag	Lov om specialundervisning for voksne (LBK nr. 929 af 25/08/2011)
Målgruppe	Stærkt svagsynede eller blinde, der ønsker at færdes så selvstændigt som muligt
Henvisning/henvendelse	Borgeren selv og pårørende
Formål	At borgeren kan færdes forsvarligt og så selvstændigt som muligt.
Indhold	• Undervisning i ledsageteknik • Undervisning i brug af de andre sanser • Undervisning i at orientere sig • Undervisning i brug af den hvide stok • Undervisning i brug af kendemærker • Undervisning i mindmapping • Undervisning i konkrete ruter
Hvor	
Ventetider	14 dage
Værd at vide	Undervisningen er individuelt tilrettelagt. Behovet for undervisning spænder vidt fra at lære at færdes i egen lejlighed og på plejecenteret til at lære komplicerede ruter, hvor brug af tog og busser indgår.

S 9 Vejledning/rådgivning og undervisning af småbørn med alvorlige varige synsnedsættelser, deres forældre og nære pårørende, samt specialrådgivning af fagprofessionelle der har kontakt med barnet.

Lovgrundlag	Lov om social service § 11 stk. 3 om specialrådgivning samt Lov om Folkeskolen. Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen.
Målgruppe	• Alle børn mellem 0-6 år der på grund af en varig øjenlidelse har en synsevne, der er 6/18 eller mindre målt med bedste brillekorrektion, eller som har et synsfelt, der er indskrænket til 20 grader eller derunder. Børnene vil være tilmeldt det ovenstående Synsregister ved Kennedyinstituttet - Statens Øjenklinik. • Børnenes forældre og andre nære pårørende • Fagpersoner i barnets dag- eller døgninstitution. • Udredningssager: Synsrådgivningen kan inddrages i udredningssager, hvor man har mistanke om, at nedsat syn kan være årsag til udviklingsmæssige eller trivselsmæssige problemer. Henvisere vil i disse tilfælde være øjen-læger eller kommunens fagprofessionelle.
Henvisning/henvendelse	Forældre og fagprofessionelle personer der er i kontakt med barnet
Formål	Formålet er at afhjælpe og mindske følgerne af en alvorlig synsnedsættelse og give forældre og professionelle viden om og ideer til at tilrettelægge et pædagogisk miljø, så barnet trods den alvorlige synsnedsættelse kan udvikle sig i overensstemmelse med sit udviklingspotentiale.
Indhold	Synskonsulenten vil på sine besøg i institution og i hjem rådgive og vejlede om: • barnets øjensygdom og synsevne samt den pædagogiske betydning heraf for barnets udvikling • observere og afprøve barnets syn og barnets evne til at bruge sit restsyn og sine andre sanser

	• synsscreening og observation af barnets brug af synet i samspil med børn og voksne - ude og inde • afdække behov for specialoptikerbesøg og øjenlægeundersøgelse (praktiserende øjenlæge, øjenlæge på OUH og øjenlæge og optiker på Statens Øjenklinik) • brug af optik og optikunderstøttende hjælpemidler • det fysiske miljø, herunder hensigtsmæssig indretning, samt vurdering og udmåling af lysforhold • stimulering og udvikling af barnet • egnede hjælpemidler og anbefaling af disse til kommunen • Vejledning i pædagogiske forhold, der fremmer inklusion • vurdering af støttebehov i forhold til aktiviteter og givne situationer • lege, legetøj og legeredskaber • støtteforanstaltninger og information om lovgivning, når man har et handicappet barn • krise- sorg problematikker evt. søskendeproblematikker • relevante forældre og børnekurser Synskonsulenten vil tilbyde undervisning i kompenserende strategier og teknikker til de børn som vurderes at have behov herfor og til deres familier og de nærmeste fagprofesionelle. Dette kan omfatte: • ADL, f.eks. af- og påklædning, spisning, hygiejne • Mobility, herunder ledsageteknik • Undervisning i brug af specialpædagogisk undervisningsmaterialer og midler, hjælpemidler og teknikker til kommunikation og begrebsudvikling, herunder forberedende læse-skriveundervisning til blinde børn. Synskonsulentens arbejde foregår i tæt samarbejde med forældre og involverede fagpersoner. Forældre, institution samt kommunens relevante instans modtager efter hvert besøg et notat, hvor synkonsulenten beskriver sine iagttagelser, råd og vejledning. Synskonsulenten vil, hvis forældre eller institution ønsker det, deltage i statusmøder.

	Synskonsulenten vil være behjælpelig med råd og vejledning samt koordinering i forbindelse med overgange mellem dagpleje – børnehave – skole. Endvidere tilbydes netværk og netværksdage med et pædagogisk indhold til blinde småbørn og deres støttepædagoger. Synskonsulenten tilbyder **kurser og temadage** efter behov til grupper af relevante fagprofessionelle. Synskonsulenten tilbyder temadage for blinde småbørn og deres forældre. Dette foregår i samarbejde med andre synskonsulenter for blinde småbørn. Synskonsulenten vil med udgangspunkt i barnets synsformåen, aktuelle kompetencer og udviklingsmuligheder rådgive og beskrive barnets behov og ønsker til den enkelte institution og dagpleje, herunder behov for særlig støtte og for ændringer i det fysiske miljø, f.eks. belysning, lysafskærmning, kontrastbehov etc. Synskonsulenten vil i samarbejde med kommunen vurdere behovet for specialpædagogisk bistand og være behjælpelig med iværksættelse af denne. Synskonsulenten vil være kommunen behjælpelig med afklaringssager. Synsrådgivningens specialoptikere vil i samarbejde med synskonsulenten afprøve og instruere i brugen af optik samt følge op på dette. Foruden briller, som bliver udfærdiget efter recept fra øjenlægen, kan der f. eks være tale om lup, lupbriller, kikkerter, filterbriller samt optikunderstøttende lys og læseplader. Undervisningsforløb i brugen af kikkerter kan forekomme, hvor synskonsulent og forældre finder det relevant.
Hvor	

Ventetider	Der aftales besøg med den enkelte institution og det enkelte hjem. Besøget tilrettelægges, så det passer bedst muligt ind i barnets/familiens/institutionens hverdag. Ventetiden afhænger af problemernes størrelse og art. Hvis der er akutte problemstillinger, fastsættes besøget inden for en uge.
Værd at vide	Synskonsulenten besøger barnet i hjemmet og på dag- eller døgninstitutionen efter behov. Behovet er afhængigt af barnets diagnose og synsstyrke. Jo lavere synsstyrke des flere besøg. Børnene får mellem 2 og 12 besøg om året. Synskonsulenten kan træffes telefonisk og giver råd og vejledning generelt om børn og synsnedsættelser.

S10 Vejledning/rådgivning og undervisning af skolebørn med alvorlige varige synsnedsættelser og deres forældre – samt specialrådgivning til børnenes lærere og andre fagprofessionelle

Lovgrundlag	Lov om folkeskolen Lov om social service § 11 stk. 3 om specialrådgivning og den dertil hørende vejledning nr. 99 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, samt § 153 stk. 4 (jf. bktg. nr 372 om bestemmelserne om anmeldepligt til Synsregisteret ved Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik (KISØ)) Lov om social service § 112 om hjælpemidler, med tilhørende vejledning.
Målgruppe	• Elever i folkeskolen og på frie grundskoler der på grund af en varig øjenlidelse har en synsevne, der er 6/18 eller mindre målt med bedste brillekorrektion, eller som har et synsfelt, der er indskrænket til 20 grader eller derunder. Børnene vil være tilmeldt Synsregistret ved Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik. • Skolen • Elevernes lærere og pædagoger • Forældre og nære pårørende • Evt. andre fagfolk der har kontakt til barnet / den unge. • Udredningssager:Synsrådgivningen kan inddrages i udredningssager, hvor man har mistanke om, at nedsat syn kan være årsag til udviklingsmæssige, eller trivselsmæssige problemer. Henvisere vil i disse tilfælde være øjenlæger eller kommunens fagprofessionelle.
Henvisning/henvendelse	Fra forældre og fagpersoner, der er i kontakt med barnet /den unge
Formål	– At barnet /den unge får mulighed for at leve og at udvikle sig så normalt som muligt og i overensstemmelse med sine faglige, personlige og sociale potentialer på trods af sin alvorlige synsnedsættelse
Indhold	Synskonsulentens tilbud til skolen omfatter:

	• Information om elevens øjensygdom, synsstyrke og konsekvenser heraf. • Observere og afprøve elevens syn og elevens evne til at bruge sit restsyn og sine andre sanser i undervisningssituationer. • Vejledning i de særlige pædagogiske forhold, der tilgodeser eleven med synshandicap og fremmer inklusion • Vejledning i undervisningens tilrettelæggelse • Vejledning i aktiviteter der kan fremme elevens sociale kompetencer • Skolebesøg med efterfølgende vejledning til lærerne • Kurser og temadage for lærere og pædagoger • Vejledning om kursusvirksomhed for elever og lærere på Synscenter Refsnæs • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø på skolen herunder lysforhold, belysning indretning og brug af kontraster • Rådgivning om undervisningsmateriale • Rådgivning om elevens brug af optik og optikunderstøttende hjælpemidler • Rådgivning om anskaffelse og brug af særligt undervisningsudstyr • Rådgivning og afprøvning af it-undervisningshjælpemidler • Rådgivning om elevens synsformåen under forskellige forhold • Rådgivning om særlige hensyn til eleven, herunder gives der i samarbejde med den lokale PPR rådgivning om arten og omfanget af den specialpædagogisk støtte • Orientering af klassens øvrige elever om at leve med en alvorlig synsnedsættelse • Rådgivning om afvigelser til afgangsprøver og test Synskonsulentens tilbud til SFO omfatter: • Information om elevens øjensygdom, synsevne og konsekvenser heraf • Vejledning i de særlige pædagogiske forhold, der tilgodeser eleven med synshandicap, herunder tilrettelæggelse af aktiviteter, der fremmer barnets sociale kompetence og inklusion

	• Vejledning om støtteforanstaltninger • Rådgivning om elevens brug af optik og optikunderstøttende hjælpemidler • Rådgivning om elevens synsformåen under forskellige forhold • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø. Herunder lysforhold, belysning, indretning og brug af kontraster Synskonsulentens tilbud til eleven omfatter: • Vejledning i at mestre at leve med en alvorlig synsnedsættelse • Undervisning i at færdes evt. med den hvide stok. • Undervisning i almindelige dagligdags levevilkår (f.eks. i at hælde op, binde snørebånd etc) • Undervisning i brug af særligt undervisningsudstyr • Tilbud om aktivitetsdage, hvor man i samvær med ligestillede får undervisning i brug af særlig optik, hjælpemidler og kompenserende teknikker, f.eks. computercamps og kreativitetsdage. • Rådgivning om uddannelses- og erhvervsvalg Synskonsulentens tilbud til forældre, bo- og opholdsinstitutioner omfatter: • Information om barnets diagnose, synsevne og konsekvenser heraf og i særlige tilfælde at deltage i øjenlægebesøg • Rådgive om behov for specialoptikerbesøg og øjenlægeundersøgelse (praktiserende øjenlæge, øjenlæge på OUH og øjenlæge og optiker på Statens Øjenklinik.) • Vejledning om særlige hensyn • Vejledning i at mestre at have et barn med en alvorlig synsnedsættelse • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø i hjemmet • Information om lovgivning, der omhandler familier med et handicappet barn • Rådgivning om støtte til det synshandicappede barns udvikling herunder rådgivning om støtte til barnets sociale udvikling • Rådgivning om mulige fritidsaktiviteter

	• Rådgivning om Synscenter Refsnæs • Rådgivning om uddannelsesvalg og fremtidsmuligheder Optik og optikunderstøttende hjælpemidler • Synsrådgivningens specialoptikere vil i samarbejde med synskonsulenten afprøve – og instruere i brugen af – samt udlevere optik samt følge op på dette. Foruden briller, som bliver udfærdiget efter recept fra øjenlægen, kan der f. eks være tale om lup, lupbriller, kikkerter, filterbriller samt optikunderstøttende lys og læseplader. Undervisningsforløb i brugen af kikkerter kan forekomme, hvor synskonsulent og forældre finder det relevant. Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler: Synskonsulenten vil i samarbejde med skolen og Synsrådgivningens it-konsulenter afprøve relevante it-hjælpemidler f.eks. CCTV med tavlekamera, forstørrelsesprogrammer, skærmlæseprogrammer, talesyntese, elektroniske punktmaskiner, lydbogsafspillere, notatapparater etc. Synskonsulenten og it-konsulenten vil instruere og undervise eleven og relevante fagprofessionelle i brugen af hjælpemidlerne. Særlige undervisningsmaterialer og tekniske hjælpemidler til brug i skolen og ved lektielæsning tildeles af kommunen.
Ventetider	Der aftales besøg med den enkelte skole og det enkelte hjem. Besøget tilrettelægges så det passer bedst muligt ind i skolens/ hjemmets hverdag. Ventetiden afhænger af problemernes størrelse og art. Hvis der er akutte problemstillinger fastsættes besøget inden for en uge.
Værd at vide	Synskonsulenten aflægger besøg i såvel skole som hjem, samt fritidsordning. Skole, hjem og fritidsordning kan henvende sig for besøg og vejledning og undervisning. Hyppigheden af besøg er meget individuelt betinget og er afhængig af barnets personlighedsmæssige ressourcer (herunder synsevne, diagnose, intellekt) og miljøets evne

	til at inkludere barnet. Generelt kan siges, at der er brug for hyppige besøg ved indskolingen og ved lærerskift i de basale fag. Besøgene aftager hen over skoleårene for at blive hyppige igen, når eleven nærmer sig 8 – 9 klasse. Synskonsulenten er ofte involveret, når barnet får et nyt fag på skoleskemaet, eller når der sker lærerskift. Synskonsulenten udfærdiger skriftligt referat af vejledningen, som stiles til forældre, PPR og til skole og fritidsordning. Synskonsulenten udfærdiger rapport om støtteforanstaltninger og om anskaffelse af særlige undervisningsmidler. Synskonsulenterne har et tæt samarbejde med øjenlægerne på Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik og øjenlægerne på Odense Universitetshospital.

S11 Vejledning af og specialrådgivning til forældre, lærere og pædagoger til børn og unge med multiple funktionsnedsættelser og alvorlig synsnedsættelse

Lovgrundlag	Lov om folkeskolen Lov om social service § 11 stk. 3 om specialrådgivning og den dertilhørende vejledning nr. 99 om særlig støtte til børn og unge og deres familier, og § 153 stk. 4 (jf. Bktg. nr. 372 om bestemmelserne om anmeldepligt til Synsregisteret ved Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik (KISØ)) Lov om social service § 112 om hjælpemidler
Målgruppe	• Børn og unge i alderen 6- 21 år, der er tilmeldt Synsregisteret ved Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik, og som har multiple funktionsnedsættelser og er uden talesprog. • Barnets/ den unges lærere og pædagoger • Forældre og nære pårørende • Evt. andre fagfolk der har kontakt til barnet/ den unge • Udredningssager: Synsrådgivningen kan inddrages i udredningssager, hvor man har mistanke om, at nedsat syn kan være årsag til udviklingsmæssige eller trivselsmæssige problemer. Henvisere vil i disse tilfælde være øjenlæger eller kommunens fagprofes-sionelle.
Henvisning/henvendelse	Fra forældre og fagpersoner der er i kontakt med barnet/den unge
Formål	– At barnet /den unge får mulighed for at leve og at udvikle sig så normalt som muligt og i overensstemmelse sine faglige, personlige og sociale potentialer på trods af sin alvorlige synsnedsættelse.
Indhold	Synskonsulentens tilbud til skolen omfatter: • Information om elevens øjensygdom, synsstyrke og konsekvenser heraf • Observere og afprøve elevens syn og elevens evne til at bruge sit restsyn og sine andre sanser i undervisnings-situationer og i dagligdagen.

	• Vejledning i de særlige pædagogiske forhold, der tilgodeser eleven med synshandicap • Vejledning i aktiviteter der kan stimulere til barnets/ den unges udvikling • Vejledning i aktiviteter der kan fremme elevens sociale kompetencer • Skolebesøg med efterfølgende vejledning til lærerne • Kurser og temadage for lærere og pædagoger • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø på skolen herunder lysforhold, belysning, indretning og brug af kontraster • Rådgivning om undervisningsmateriale • Rådgivning om elevens brug af optik og optikunderstøttende hjælpemidler • Undervisning i mobility, kørestolsmobility og ledsageteknik. • Undervisning i ADL. Undervisning i metoder så barnet kan deltage i almindelig dagligdags aktiviteter. Synskonsulentens tilbud til forældre, bo- og opholdsinstitutioner omfatter: • Information om barnets/den unges diagnose, synsstyrke og konsekvenser heraf • Rådgive om behov for specialoptikerbesøg og øjenlægeundersøgelse (praktiserende øjenlæge, øjenlæge på OUH Synsrådgivningens optiker og øjenlæge og optiker på Statens Øjenklinik.) • Vejledning om særlige hensyn • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø i hjemmet herunder lysforhold, belysning, indretning og brug af kontraster • Information om lovgivning, der omhandler familier med et handicappet barn • Rådgivning om støtte til det synshandicappede barns udvikling herunder rådgivning om støtte til barnets sociale udvikling • Kurser for pædagoger på døgninstitutioner • Undervisning i mobility, kørestolsmobility og ledsageteknik • Undervisning i ADL. Undervisning i metoder, så barnet kan deltage i almindelige dagligdags aktiviteter

	Optik og optikunderstøttende hjælpemidler: Synsrådgivningens specialoptikere vil i samarbejde med synskonsulenten afprøve, instruere i brugen af optik samt følge op på dette. Foruden briller, som bliver udfærdiget efter recept fra øjenlægen, kan der f. eks være tale om filterbriller samt optikunder støttende lys.
Ventetider	Der aftales besøg med den enkelte skole og det enkelte hjem/institution. Besøget tilrettelægges så det passer bedst muligt ind i skolens/ hjemmets hverdag. Ventetiden afhænger af problemernes størrelse og art. Hvis der er akutte problemstillinger fastsættes besøget inden for en uge.
Værd at vide	**Der rapporteres skriftligt om det vejledende besøg til forældre, PPR, institution og personale.**

S12 Vejledning/rådgivning og undervisning af unge med alvorlige varige synsnedsættelser

Lovgrundlag	Lov om social service § 11 stk. 3 om specialrådgivning og den dertil hørende vejledning nr. 99 om særlig støtte til børn og unge og deres familier Lov om social service § 10 stk. 4 og § 112 om hjælpemidler med den tilhørende vejledning nr. 6 til Serviceloven Lov om specialundervisning for voksne
Målgruppe	Unge som har færdiggjort folkeskolen og som har en varig øjenlidelse med en synsstyrke der er mindre end 6/18 eller et synsfelt der svarer hertil.
Henvisning/henvendelse	• Fra den unge • Den unges pårørende • Øjenlæger • Kommunalt ansatte i berøring med den unge
Formål	- At den unge på trods af sin alvorlige synsnedsættelse får mulighed for at leve og at udvikle sig så normalt som muligt og i overensstemmelse sine faglige, personlige og sociale potentialer
Indhold	Synskonsulentens tilbud til den unge omfatter: • Information til den unge om øjensygdommen, synsevne og konsekvenser heraf. • Rådgivning om den unges synsformåen og evne til at bruge sit restsyn og sine andre sanser i forskellige situationer • Rådgive om behov for specialoptikerbesøg og øjenlægeundersøgelse (praktiserende øjenlæge, øjenlæge på OUH og øjenlæge og optiker på Statens Øjenklinik.) • Rådgivning om indretning af det fysiske miljø i hjemmet herunder lysforhold, belysning indretning og brug af kontraster • Rådgivning om brug af optik og optikunderstøttende hjælpemidler • Undervisning i at færdes. Mobilityundervisning herunder ledsageteknik til den unge og til andre relevante personer • Undervisning i ADL f.eks. hygiejne og madlavning • Undervisning i brugen af stærk optik

	• Rådgivning, instruktion og undervisning i brug af hjælpemidler f.eks. lydbogsafspillere, notatapparater etc. • Synsrådgivningens specialoptikere vil i samarbejde med synskonsulenten afprøve specialoptik, instruere i brugen af optik og følge op på dette. Foruden briller og kontaktlinser kan der f.eks. være tale om lup, lupbriller, kikkerter, filterbriller samt optik-understøttende lys og læseplader, og elektroniske forstørrelsesapparater. • Synskonsulenten vil i samarbejde med Synsrådgivningens it-konsulenter afprøve relevante it-hjælpemidler, f.eks. forstørrelsesprogrammer, skærmlæseprogrammer, talesyntese, elektroniske punktmaskiner, skærmlæseprogram og forstørrelsesprogram til mobiltelefoner etc. • Synsrådgivningen installerer og udleverer relevante it-hjælpemidler. • Synskonsulenten og it-konsulenten vil instruere og undervise den unge i brugen af hjælpemidlerne. • Der ydes efterfølgende hotlinefunktion på de udleverede hjælpemidler. Synskonsulentens tilbud til kommunen: • Specialrådgivning ydes til kommunens fagprofessionelle om den unges øjenlidelse og synsstyrke og konse-kvenserne heraf i forhold til kommunikation og almindeligt dagligt liv. • Rådgivning om den unges behov for hjælpemidler, ledsageordninger etc.
Ventetider	1 måned Mindre - hvis der er tale om akutte situationer for den unge, f.eks. mobilityruter i forbindelse med flytning og hjælp i forbindelse med pludseligt tab af syn.
Værd at vide	CKV har indgået kontrakt med SU-styrelsen om levering af specialpædagogisk støtte til unge i ungdomsuddan-nelserne i henhold til Bekendtgørelse om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand ved ungdomsuddannelser m.v. (Bekendtgørelse nr. 1458 af 13.december 2006). Synskonsulenten koordinerer støtten der bliver givet i forbindelse med uddannelsen og fritidslivet.

S13 Specialrådgivning, afprøvning og levering af svagsynsoptik til mennesker der har en varig øjenlidelse

Lovgrundlag	Lov om social service § 10 stk. 4 om rådgivningsforpligtigelse i forbindelse med valg af hjælpemidler og § 112 om hjælpemidler – og BEK. nr. 1247 af 13.11.2017 om hjælpemidler og befordringsgodtgørelse i forbindelse med afprøvning af hjælpemidler
Målgruppe	Personer i alle aldre der lider af en varig øjensygdom og som ser mindre end 6/18 målt på bedste øje med bedste optik eller som har synsfeltindskrænkninger, der svarer hertil.
Henvisning/henvendelse	Borgere, pårørende, øjenlæger, optikere kommunale medarbejdere etc.
Formål	– At mindske følgerne af en alvorlig synsnedsættelse, så borgeren kan leve i så stor overensstemmelse med sine evner og ønsker som muligt
Indhold	En svagsynsafprøvning kan indeholde: • Synsprøve og vejledning om specialoptiske – og optikunderstøttende muligheder. • Habituel optik • Refraktionsmåling • Synsstyrke målt på venstre og højre øje samt den binokulære synsstyrke på afstand og på nær • Kontrast og farvesyn • Synsfelt • Afprøvning af svagsynshjælpemidler indeholder råd og vejledning og evt. afprøvning af relevant optik til Læsning – skrivning Mobilt brug til indkøb og opslag Orientering og TV Hobbyer Der kan være tale om lup, lyslupper, lupbriller, kikkerter, natkikkerter, kikkertbrille, filterbriller, optikunderstøttende lys, optikunderstøttende læse-plader, elektroniske forstørrelsesapparater – bærbare og stationære CCTV'er m.m. • Instruktion i brugen af optik • Udlevering og geninstruktion i brugen af optik • Depotfunktion • Udlånsseddel til borgeren

	• Rapport til kommunen og det bedst – og billigste egnede optik • Halvårlige rapportering og opgørelse til kommunen om borgere, der har fået tildelt optik Synsrådgivningen følger op på den udleverede optik, så det sikres at optikken anvendes. Synsrådgivningen administrerer kørselsgodtgørelse efter gældende regler i forbindelse med afprøvning og udlevering af svagsynsoptik
Hvor	
Ventetider	1-2 måneder
Værd at vide	Synsprøven og afprøvning samt udlevering af optikken vil i mange tilfælde foregå hos de svagsynsoptikere som Synsrådgivningen har indgået leverandøraftale med. I særlige komplicerede tilfælde vil afprøvning og udlevering af specialoptik ske ved Synsrådgivningens egne specialuddannede optikere.

S14 Specialrådgivning og levering af optik til mennesker med medicinsk-optisk definerede varige øjenlidelser

Lovgrundlag	Lov om social service § 10 stk. 4 om rådgivningsforpligtigelse i forbindelse med valg af hjælpemidler og § 112 om hjælpemidler – og BEK. nr. 1247 af 13.11.2017 om hjælpemidler og befordringsgodtgørelse i forbindelse med afprøvning af hjælpemidler
Målgruppe	Personer der lider af en varig øjensygdom og som har en øjenlidelse der er beskrevet i diagnoselisten Jvf. lovgrundlaget
Henvisning/henvendelse	Borgeren, øjenlæger, optikere og kommunale medarbejdere
Formål	At borgeren opnår en så optimal synsevne som muligt med den bedst egnede og billigste optik
Indhold	• Synsprøve og vejledning om specialoptiske – og optikunderstøttende muligheder. • Afprøvning af optik, eksempelvis specialfremstillede briller, prismebriller, ptosebriller, filterbriller og kontaktlinser • Tilpasning af optikken • Instruktion i brugen af optik • Udlevering med geninstruktion. I tilfælde af kontaktlinsebrug er der løbende kontrolbesøg ved optikeren. Synsprøven består af en udmåling af synsstyrken på afstand og på læseafstand – målt monokulært på højre og venstre øje samt binokulært. • Udlånsseddel til borgeren • Rapport til kommunen om resultat af udredning/afprøvning. • Månedlig rapportering og opgørelse til kommunen Synsrådgivningen følger op på den udleverede optik, så det sikres at optikken anvendes.

	Synsrådgivningen administrerer befordringsgodtgørelse efter gældende regler i forbindelse med afprøvning og udlevering af medicinsk- optisk defineret optik.
Hvor	
Ventetider	1-2 måneder
Værd at vide	Synsprøven og afprøvning samt udlevering af optikken vil i mange tilfælde foregå hos de optikere som Synsrådgivningen har indgået leverandøraftale med. I særlig komplicerede tilfælde vil afprøvning og udlevering af specialoptik ske ved Synsrådgivningens egne specialuddannede optikere.

S15 Specialrådgivning om og levering af øjenproteser

Lovgrundlag	Lov om social service § 10 stk. 4 om rådgivningsforpligtigelse i forbindelse med valg af hjælpemidler og § 112 om hjælpemidler – og BEK. nr. 1247 af 13.11.2017 om hjælpemidler og befordringsgodtgørelse i forbindelse med afprøvning af hjælpemidler
Målgruppe	Personer der på grund af øjensygdomme eller ulykker har mistet et øje eller personer der på grund af skæmmende øjenlidelse har brug for øjenproteser
Henvisning/henvendelse	Odense Universitetshospital, borgeren, øjenlægen eller protese-mageren
Formål	
Indhold	• Rådgivning om valg af protesemateriale, hygiejne, sundhedstilstand isætning, udtagning oppolering og udskiftning • Afprøvning, fremstilling, justering og udlevering af proteser • Henvisning til protesemager • Orientering om interessegruppe for borgere, der bærer øjenprotese • Samarbejde med øjenafdelingen ved Odense Universitetshospital vedrørende øjenproteser • Synsrådgivningen administrerer befordringsgodtgørelse efter gældende regler i forbindelse med afprøvning og udlevering af medicinsk-optisk defineret optik. • Månedlig rapportering og opgørelse til kommunen om borgere, der har fået tildelt øjenproteser. • Synsrådgivningen administrerer befordringsgodtgørelse efter gældende regler i forbindelse med afprøvning og udlevering af medicinsk-optisk defineret optik.
Hvor	
Ventetider	Ingen ventetid
Værd at vide	Akrylproteser er dyrere end glasproteser, men kan poleres op og har en holdbarhed på ca. 5 år. Glasproteser skal skiftes ca. hvert andet år.

	Ikke alle menneske kan bruge akrylproteser. Synsrådgivningen har et tæt samarbejde med såvel glasprotesemager som akrylprotesemager, som begge benytter Synsrådgivningens lokaler i forbindelse med afprøvning, justering og udlevering.

S16 Afprøvning, instruktion og levering af informationsteknologiske hjælpemidler til blinde og svagsynede

Lovgrundlag	Lov om social service § 12 om specialrådgivning Lov om social service § 10 stk. 4 og § 112 om hjælpemidler
Målgruppe	Borgere, der har en alvorlig varig øjenlidelse og har en væsentlig kommunikationsnedsættelse.
Henvisning/henvendelse	Borgeren og kommunale medarbejdere m.fl.
Formål	At afhjælpe eller mindske følgerne af en alvorlig syns- og kommunikationsnedsættelse, så det bliver muligt for borgeren at leve i så stor overensstemmelse med sine evner og ønsker.
Indhold	IT -konsulentens tilbud til borgeren omfatter: • Udredning af kommunikationsbehov og kompensationsmuligheder i forhold til at borgeren sikres det bedst og billigst egnede udstyr • Udredning og vurdering af det kompenserende udstyr med henblik på opgradering og udskiftning • Afprøvning og instruktion i it-udstyr • Rådgivning om hensigtsmæssig arbejdsplads-indretning • Specialopsætning af styresystemer og installering af kompenserende programmer valgt ud fra en individuel afprøvning og vurdering • Klargøring af computer med installation af tilbehør og antivirusprogrammer • Rapport til kommunen om resultat af udredning og afprøvning • Levering, opsætning af computeren og instruktion i hjemmet • Evt. instruktion af pårørende • Udredning af behov for kompenserende undervisning i brugen af udstyret. • Hotline og support rettet mod de kompenserende programmer • Opfølgning af de udlånte kommunikationshjælpemidler • Reparation og opgradering af det leverede udstyr • Indkøb og aftestning af it-udstyr og programmer så de kan anvendes af blinde og svagsynede

	• Udarbejdelse af instruktionsmaterialer til nyt it-udstyr og til nye programmer • Depotfunktion
Hvor	
Ventetider	1-3 måneder
Værd at vide	